

СОВЕТ СТАРОМАЗИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МЕНЗЕЛИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Ленина, 30, с. Старое Мазино, Мензелинский
муниципальный район, 423717

телефон: (85555)2-41-30, факс: (85555)2-41-30, e-mail: smazin.mnz@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МИНЗЭЛӘ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ МАЖЫН
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Ленин ур., 30, Иске Мажын авылы, Минзәлә
муниципаль районы, 423717

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының
Иске Мажын авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

№ 1

15.07.2019

Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Иске Мажын авыл
җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында Нигезләмәне
раслау турында

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Иске Мажын
авыл җирле үзидарә органнары кабул иткән (басылган) муниципаль
норматив хокукый актларның һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын
уздыру буенча Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Иске
Мажын авыл җирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү
максатларында, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Иске
Мажын авыл Уставын кулланып, Татарстан Республикасының Минзәлә
муниципаль районы Иске Мажын авыл Советы

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Иске Мажын авыл җирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнардагы үзгәрешләр кертү мониторингын уздыру турындагы беркетелгән Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Иске Мажын авыл җирле үзидарә органнарына:
үз норма чыгару эшчәнлегендә гамәлдәге карарның 1 нче пунктында

расланган Нигезләмәне кулланьрга;
күрсәтелгән Нигезләмәне башкару өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи
инструкцияләренә тиешле үзгәрешләренә кертергә.

3. Гамәлдәге карарны Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Иске Мажын авыл Уставы белән
билгеләнгән тәртиптә бастырырга, шулай ук Интернет
телекоммуникация челтәрендә, Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында
урнаштырырга.

4. Гамәлдәге карарны контрольдә тотуны Татарстан
Республикасы Минзәлә муниципаль районының Советы
юридик отдeлына йөкләргә.

5. Гамәлдәге карар рәсми төстә басылганнан соң ун көн
эчендә көченә керә.

Совет рәисе

Э.Р. Шәймәрданов
Э.Р. Шәймәрданов

Татарстан Республикасы
Минзэлә муниципаль
районы Иске Мажын
авыл жирлегә Советы
караы белән расланган
15.07.2019 ел. № 1

Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль районы Иске Мажын авыл
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм
законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында
Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Иске Мажын авыл
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм
законнардагы үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар,
жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның көчен югалтуын тану (кире кагу), кабул
итүне тәмин итү өчен (бастыру) мәгълүматка бәя бирү һәм анализлау, гомумиләштерү,
жыю, үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары башкара торган системалы,
комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Мониторинг уздырылганда жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасының
Минзэлә муниципаль район Советының юридик бүлегә һәм муниципаль берәмлекнең
башка жирле үзидарә органнары белән бәйләнештә торалар.

4. Мониторинг уздыру өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы затлар
билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары түбәндәгеләр:
федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатларында,
муниципаль актларның көчен югалтуга яисә үзгәртүгә, кабул итүгә ихтыяҗын ачыклау;
хокукый жайга салуда кабатлауда, муниципаль актларда коллизияләренә,
каршылыкларны, буш урыннарны бетерү;
жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системага салуны тәмин
итү;

муниципаль актларда коррупциялә фактларны ачыклау;
таләп ителмәгән (актуальлеген жуйган) яисә практикада кулланылмый торган
муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормалар) ачыклау;
хокук куллануның нәтижелелеген күтәрү; муниципаль актларны башкаруның
нәтижелелеген киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының муниципаль актлары үтәлешен контрольдә тотуны
башкарырга тиешле подразделениеләренә ярдәм күрсәтү; нормалар булдыру процессын
камилләштерү буенча тәкъдимнәрне эшләү.

6. Мониторинг федераль конституцион законнар, федераль
законнар, Россия Федерациясенен башка законлы актларын жыюны,
гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләргә бәя бирүне;
Россия Федерациясе Президенты эмерләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте
карауларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарының норматив хокукый
актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларны;
Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль районы Уставын үз эченә ала.

7. Мониторинг уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

федераль һәм республика законнарының актларына үзгәрешләр кергү;
хокукый жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануга анализ;

прокуратура органнары мәгълүмат;
кимчелекләр һәм муниципаль актларны камилләштерү зарурлыгы турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән, ижтимагый, фәнни, хокук яклау һәм башка еошмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасының Юстиция министрлыгы уздырган хокукый экспертиза йомгаклары;

аны уздыруга вәкаләтле булган, билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларның коррупциягә каршы экспертиза йомгаклары;

конференцияләр, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать тикшерүләре һәм жирле үзидарә органнары уздыра торган башка чаралардан йомгаклау документлары.

II. Мониторинг уздыру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары гамәлдәге Нигезләмәнен 4 нче пункттында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә, алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг уздыралар.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркөмнәр булдырылырга, утырышлар, консультацияләр уздырылырга, тиешле мәгълүмат соратып алынырга, Россия Федерациясе субъектлары, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ юлы белән башкарыла:

гамәлдәге Нигезләмәнен 6 нчы пункттында күрсәтелгән актлар буенча;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларга каршы килү буенча эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) буенча;
прокурор катнашындагы актлар.

9. Мониторинг уздыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук норма ижат итү эше нәтижеләрен билгеләп кую максатларында, шулай ук жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрын алып бару тәртибе һәм оештыру турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары белән тәңгәлектә алып барылучы муниципаль норматив хокукый актлар реестры кулланыла.

10. Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәэмин итүче мәгълүмати системаларның автоматлашкан сервислары (аларның операторлары белән килешүләр, контрактлар төзү белән бәйләү күрсәтелгән мөмкинлек булганда) кулланыла:

“Гарант” мәгълүмати системасында контрольгә куелган законлаштыручы һәм башка норматив хокукый актлардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмати системасының хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмасына мәгълүмат керү;

муниципаль актларның законга туры килмәве ачыклану турында “Кодекс” мәгълүмати компаниясенен “Төбәк законнары аналитигы” автоматлашкан мәгълүмати системасы мәгълүмат керү.

Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

11. Мониторинг башкарганга гамэлдәге Нигезләмәнең 9 нчы пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларның көчен югалтуын тану (кире кагу) яисә үзгәрешләрне, кабул итүне (бастыруны) тәмин итү өчен түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларның кулланылу практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

- гражданинның һәм кешенең гарантияләнгән хокукларын, ирегән һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;
- муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көчә булган норматив хокукый актларның булуы;
- муниципаль акт бастырганда жирле үзидарә компетенциясе чикләрен саклау;
- муниципаль актта коррупциялә факторларның булуы;
- ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;
- хокук нормалары коллизиясе;
- юридик-техник характердагы хаталар булу;
- муниципаль актның нигезләмәләрен кулланганда мәгънәсен бозу;
- муниципаль хокукый актны кулланганда законсыз һәм нигезләнмәгән карарлар, гамәлләр кылу (берни эшләмәү);
- норматив хокукый актлар куллану практикасы булу;
- норматив хокукый актлар кулланганда бертөрле практика булмау;
- муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;
- муниципаль актлар белән жайга салынган, аларны кабул итүгә нигез булган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндермәү) турында законлы көченә кәргән суд актларының булуы.

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне жәлеп итүче федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

- муниципаль акта үзгәрешләр кертү, муниципаль актның көчен югалту, яна муниципаль акт кабул ителү турындагы муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;
- муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәл китерүгә юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

13. Муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлыгын жәлеп итүче федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керткән очракта, мониторинг федераль һәм республика акты чыгарылган вакыттан 30 көн эчендә уздырыла.

Әгәр гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләренн, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренн вәкилләккә органнары депутатларының мөрәжәгатә, шулай ук прокуратура мәгълүматы ("Россия Федерациясе прокуратурасы турында"гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор катнашыннан тыш), мониторинг уздыруга нигез булып торса, мониторинг 30 көн эчендә уздырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижәләре мөрәжәгатә иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керәчәк федераль һәм республика законнары актларында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегә планнарына тиешле корректировка турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

14. Муниципаль акт проектын эшкертү һәм мониторинг нәтижеләре буенча

муниципаль акты кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле актын үзгәртү вакытыннан ике айдан да соңармаган срокта уздырыла (гамәлдәге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзабында күрсәтелгән очрактан тыш).

15. Мониторинг уздыру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижеләре турында

отчет аеннан соң килүче айның 5 нче көненнән дә соңармыйча исәп тоталар.

15.1. Мониторинг нәтижеләре (мәгълүматлар) турында отчет түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг уздыруга нигезләр.

15.2. Мониторинг нәтижеләре турында отчет (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр керту буенча һәм (яисә) яңалары кабул итү зарурлыгы, муниципаль актларны кире кагу турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән, хокукый мөнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижеләре буенча кабаттан кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән срокта һәм тәртиптә Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына керту өчен җибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга керту өчен аларда булмаган, мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

17. Мониторинг уздыру һәм хокук чыгару эшчәнлегә өчен җаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнарына караган хокукый җайга салуның тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнары белән муниципаль актларның үз вакытында тәңгәл килүе өчен персонал (шул исәптән дисциплинар) җаваплылык тоталар.

18. Негатив нәтижеләргә китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (берни эшләмәү) өчен, шулай ук граждандарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән өчен, законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплылык тоталар.